

sa Ármin dr., Malina Gyula és Dobay Gyula dr. együttes indítványát *egyhangulag elfogadottnak* jelentette ki.

## A képviselőház ülése.

— Az Adria-szerződés. —

(Saját tudósítónktól.) Ma egy órára abba hagyta a képviselőház a hajóstársulatok állami segítéséről szóló törvényjavaslatok tárgyalását, hogy kiegészíthesse a képviselőház egyes bizottságait. Ez a kiegészítés csak választás útján s a választás csak névszerinti szavazással történhetett meg, egy névszerinti szavazás pedig a képviselőházban átlag egy órát vesz igénybe. A szavazásban az ellenzék nem vett részt, a munkapártból az elnököt nem számítva, száztizennyolcan voltak jelen. Csak a választások eredményének kihirdetése után, féltizenkettő után kezdhetette meg a Ház a napirend tárgyalását.

A tengerhajós társaságok szubvenciója ügyében megindult vitában ma *Bartos János* néppárti volt az első szónok, akinek a képviselőházban ez volt az első fölszólalása. Ellenzéki szempontból sikerült volt a bemutakozása, mert beszédének már az első öt percében háromszor rendreutasította az elnök.

(Az ülés.)

*Lázár István* gróf háromnegyed tizenegy órakor megnyitja az ülést. Az elnöki előterjesztések után a Ház harmadik olvasásában is megszavazza a Magyar Folyam- és Tengerhajós Részvénytársasággal kötendő szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot.

Az elnök ezután elrendeli az egyes bizottságokban megüresedett tagsági helyeknek választás útján való betöltését.

A szavazatok megtörténte után az elnök a szavazatok megszámlálásáig felfüggesztette az ülést.

A szünet után az elnök újra megnyitja az ülést és jelenti a Háznak, hogy az igazságügyi bizottságba *Illés Józsefet*, a közgazdasági bizottságba *Huszár Károlyt*, a közoktatási bizottságba *Cifra Kálmánt*, *Cserny Károlyt*, *Farkas Pált* és *Kozma Andort*, a mentelmi bizottságba *Kostyál Miklóst*, a polgári törvénykönyv tárgyalását előkészítő bizottságba pedig *Gueth Gyulát* választotta meg a Ház.

(Az Adria-szerződés.)

A választások eredményének kihirdetése után folytatja a Ház az Adria tengerhajós társasággal kötött szerződés becikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

*Bartos János* szerint a napirenden lévő javaslatnak káros volna annyira köztudomású, hogy erről nem is kell beszélnie. A mezőgazdaságot a múlt évben igen nagy természeti csapások is érték, de valahányszor a mezőgazdaság fölsegítéséről volt szó, a kormány mindig arra hivatkozott, hogy az ország pénzügyi helyzete ezt nem engedi. Ellenben ha merkantil érdekről van szó, akkor mindig megnyílnak a kormány zsebei.

Az állami nemtörődésnek egyes vidékeken, különösen a felvidéken igen szomorú következményei vannak. Ezeket a bajokat rég ismerték a földmívelésügyi miniszterek. Bizonyára jól ismeri a mai földmívelésügyi miniszter is, de a bajok orvoslására senki nem is gondol. Egész vidékeket meg lehetne menteni pár millió korona áldozattal, de minden igyekezet megtörik a pénzügyminiszter ellenállásán. A krajeároskodó pénzügyminiszter azonban mindig megnyitja a kasszáját, ha a gyáripár, vagy a tengerhajózás segítéséről van szó.

Ugyanígy nem törődést tapasztalunk a népoktatás terén is. Ha állami segítséget kérünk, a minisztérium nemcsak nem ad állami segítséget, hanem többnyire azt is meg-

írják, hogy hány évig nem lehet még remélni se az állami segítséget. Az ország közegészségügye is szánalmas állapotban van. A Felvidéken egyes vármegyékben 7-8 ezer lakosra jut csak egy orvos. Amikor arról van szó, hogy a kormány e bajokon segítsen, akkor soha sincsen pénze, de amikor arról van szó, hogy a sok millióval rendelkező Adria-társaságnak újabb milliók kellenek, akkor a pénzügyminiszter, akivel tegnap még eredménytelen harcot vívott a kultuszminiszter, hogy tőle egy szegény iskola részére pár ezer koronát kicsikarjon, egyszerre megnyitja az állam kasszáját. A kormány az ország és a nép igazi érdekeivel szemben ilyen gyalázatos eljárást tanusít.

(Rendreutasítás.)

Az elnök rendreutasítja a szónokot.

*Bartos János*: Ha nem gyalázatos ez az eljárás, akkor szívtelen.

Az elnök újra rendreutasítja a szónokot.

*Miskolczy Imre*: Ilyet csak hordóról lehet mondani.

*Bartos János*: Az én hordomból és az én boromból nem ittak a választók, mert én ide nem lopott pénzen jöttem be. (Nagy zaj a baloldalon.)

*Kende Péter*: Szemteleniség!

Az elnök újra rendre utasítja *Bartos Jánost*.

*Bartos János*: Csodálatos, hogy amint a nép érdekeit említi valaki, azonnal rendreutasítják.

*Fölkiáltások* jobbról: A mentelmihez!

*Fölkiáltások* balról: Hívják be mindjárt Gerőt!

*Bartos János* fölolvassa a gazdaszövettség fölratának az Adria szerződésre vonatkozó részét.

(Harkányi válasza.)

*Rakovszky István* után *Harkányi János* báró kereskedelmi miniszter válaszolt. Röviden reflektál az elhangzott beszédekre s az elnök bezárja az ülést, illetve délután félnégyre halasztja.

*Huszár Károly* beszélt először és azt kérdezi a kereskedelmi minisztertől, miként lehet az, hogy két millióval többet kell adni a hajóstársaságnak.

*Harkányi János*: A két millió különbözetet az okozza, hogy az általános drágaság mindenütt éreztette a hatását és súlyosította a terheket. Természetesen a hajózásnál sincs ez másképpen.

(Szmrecsányi támadása.)

*Szmrecsányi György* beszélt ezután. Azal a kérdéssel kezd, hogy vajjon mi tette indokolttá, hogy ilyen gyorsan intézik el ezt a szubvenciók kérdést, vajjon nem az e, hogy a hajóstársaságok ellenszolgáltatást tettek a kormánynak?

Elnök rendreutasítja a szónokot.

*Szmrecsányi György*: Nem mondja, hogy a mai kormány ellenszolgáltatásáról van szó, viszont kérdezi, kapott-e vagy kért-e a volt kormány ellenszolgáltatást? Jelentse ki a miniszterelnök becsületszárára, hogy a volt kormány se kapott és nem kért ellenszolgáltatást a hajóstársaságoktól.

(Tisza a gyanúsításokról.)

*Tisza István* gróf azonnal reflektál *Szmrecsányi* szavaira. Mi a társaságoktól semmi ellenszolgáltatást se kaptunk, — mondotta. — De nem is kértünk. És nincs okom feltételezni a volt kormányról sem, hogy kapott vagy kért volna ellenszolgáltatást. Mindezt különben már el is mondtam és látom, hogy ez az egész fölvetett kérdés csupán annak az igazolása akar lenni, hogy mint alakul az ellenzék harcmódora, — ez az ellenzéki harcmódor. (Nagy lármá.)

*Tisza István*: Beismerem, hogy az én módorom is esetleg sok kívánni valót hágy, viszont arra nyugodt lélekkel hivatkozhatom, hogy modort vagy harcmódort az ellenzékétől nem tanulok. (Éljenezés a munkapárt részéről.)

Végül a miniszterelnök elfogadásra ajánlotta a javaslatot. A Ház többsége így határoz.

Az ülés 6 órakor végződött.

## Eltűntek a merénylők.

— A romániai nyomozás részletei. —

(Saját tudósítónktól.) Szombaton múlt két hete, hogy *Schwarc Rebeka* bukaresti bélyegzőüzletében, amely a Károly-utcában van, megjelent egy magas, igen erős testalkatú ember és magyar fölrásu bélyegzőt rendelt, ugyanazt, amely *Miklóssy püspök-höz* intézett levélen rajta van. *Schwarcné* a bélyegzőt nem tudta előbb elkészíteni, mint hétfőn. Mikor a merénylet híre bejárta egész Bukarestet és *Schwarc Rebeka* meglátta a bélyegző hasonmását az egyik újságban, azonnal jelentkezett a rendőrségen, ahol *Katareu fényképében* ráismert arra az urra, aki nála járt és egész határozottsággal állítja, hogy ez-rendelte nála a bélyegzőt. Egy *Maurer* nevű ember, aki hétfőn *Schwarc Rebeka* üzletében meglátta *Katareut*, amikor most megmutatták neki fényképét, szintén egész határozottsággal megerősítette, hogy *Katareu* rendelte a kérdéses bélyegzőt.

Az utolsó időben *Katareu* nagyon sokat fordult meg artista körökben és variété-énekesnők társaságában járt. Ezek között a leányok között több magyar leány van és valószínűnek tartják, hogy *Miklóssy püspök-höz* intézett levelet a leányok egyike fordította le magyarra. Másrésztől viszont azt hiszik, hogy a levelet nem fordíthatta leány, hanem igenis egy olyan ember, aki tökéletesen beszél románul és magyarul is.

Minden kétséget kizáróan bebizonyított-nak látszik az, hogy a levelet Bukarestben szerkesztették meg. Erre vall az a körülmény, hogy a levél hiányzik a dátum. Mert az nem tehető föl, hogy ha a levelet *Csernovitzban* írták volna meg, hogy me látták volna el kelettel.

A rendőrség minden fölvilágosítást megtagad arra nézve, hogy vajjon a levél írása és *Katareu* írása azonos-e. Ebből az tűnik ki, hogy a rendőrség már e tekintetben is nyomon van.

Egyes lapok abból kiindulva, hogy a levelet valószínűen Bukarestben írták, azt következtetik, hogy a pokolgépet is Bukarestben gyártották. Ez azonban nagyon kétséges, mert *Katareu*, aki intelligens ember, nem tette ki magát annak a veszedelemnek, hogy a magával vitt pokolgép utközben fölrobbanjon. Valószínűnek látszik, hogy a pokolgép-hez szükséges ekrazitot és óraművet Bukarestből szállították *Csernovitzba*, mert a csernovitzi rendőrségnek az egyik jelentéséből kitűnik, hogy *Katareu* *Csernovitzban* csak villámlámpát vásárolt és megkérdezte a portástól, hogy hol lehet vásárolni revolvert.

Ma érkezett Budapestre a csernovitzi rendőrségnek egy megkeresése, mely arról szól, hogy megállapították, hogy a bélyegzőt nem *Csernovitzban* rendelték és készítették. Ebben a megkeresésben a csernovitzi rendőrség megkéri a bukaresti rendőrséget, hogy állapítsa meg, vajjon a bélyegző nem Bukarestben készült-e? Mivel a bukaresti rendőrség ezt a kérdést már teljesen tisztázta, az eredményről értesítette a csernovitzi rendőrséget.

A merénylőknek, menekülésük irányának semmi határozott nyoma nincs.

Vihar a Reichsratban. Bécsből jelentik:

A helyzet képe a képviselőház mai megnyitásátán rendkívül szomorúnak mutatkozott. A csehek mindjárt az ülés elején az ügyrend kezeléséhez akartak hozzászólni. Mivel azonban az ügyrend értelmében ehhez a tárgyhöz hozzászólni nem lehet, hanem csak indítványt lehet tenni, az elnök kénytelen volt az obstruáló csehektől egymásután megvonni a szót. Először *Kramarz dr.-től* vonták meg a szót, aki a cseh-német kiegyező tárgyalás magyarázatát akarta fölolvadni, majd *Stanek képviselőtől*, a cseh agráriusok vezéréől.

Az obstruáló csehek a szömegvonást pokoli lármával fogadták, a padok fölnyitható födelét csapkodták. Mindenfelől pfuj! kiáltások hallatszottak.